

Schenken & nalaten

Speciale
uitgave

Erfrecht Nederland

experts in erfrechtplanning

Meld u aan voor een vrijblijvende check van uw testamenten en volmachten, waarbij we **speciaal aandacht** geven aan de **fiscale regelingen** in uw testament.

bel 0800-1031

SITTARD - ALPHEN AAN DEN RIJN
AMSTERDAM / HOOFDDORP - ARNHEM
BREDA - DRIEBERGEN-RIJSENBURG
HERTEN - HORST - VALKENBURG A/D GEUL

www.erfrechtnederland.nl

MINDER
ERFBELASTING

VERMOGEN VEILIG
VOOR DE ZORG

CHECKLIST

JA NEE

Is uw testament nog herzien na 01.01.2003?

Heeft u fiscale maatregelen in uw testament laten opnemen om bij het eerste en tweede overlijden minder erfbelasting te betalen?

Heeft u uw woning en overig vermogen veiliggesteld voor de zorg?

Heeft u een flexibele rente in uw testament opgenomen?

Heeft u uw kleinkinderen (en hun fiscale vrijstelling) betrokken in uw testament?

Heeft u volmachten/levenstestamenten laten opmaken voor de situatie dat u wilsonbekwaam zou worden? En zijn deze ook zodanig ingericht om gelden uit de zorg te houden?

Indien u een van de bovenstaande vragen met **nee** moet beantwoorden, is het altijd raadzaam uw situatie te laten beoordelen.

Koude dagen, warme giften

FOTO: FRISO KEURIS

De korter wordende dagen waarin we ons terugtrekken in onze levens eindigen altijd met feesten waarin het geven centraal staat. We geven elkaar cadeaus én we geven aan wie het meer nodig hebben dan wijzelf. Traditioneel zijn deze laatste maanden dan ook hoogtijdagen voor goede doelen. Maar wat moet je daarvoor regelen? Hoe doneer je verstandig? Wat kun je van anderen leren? En aan welke charitatieve instellingen wil je nalaten of schenken? Deze gids kan u bij uw overwegingen inspireren. Met praktische wenken van kenners en ervaringsdeskundigen. Veel leesplezier!

Wilbert Geijtenbeek,
hoofdredacteur

Colofon

Hoofdredactie: Wilbert Geijtenbeek
Art direction: Paula Tel
Redactie: Irene van den Berg, Ellis Emeis, Margriet de Groot, Misha Hofland, Max Schippefelt, Rutger Vahl
Eindredactie: Robert van der Broek
Projectmanager: Onno Dekker
Sales: Bianca Baas, Ellen Bijl, René Zaaijer

© november 2023 - De Minigids Schenken & Nalaten is een uitgave van Roularta Media Nederland, onderdeel van Roularta Media Group en wordt gratis verspreid bij enkele publikstitels. Niets uit deze uitgave mag in z'n geheel of gedeeltelijk worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever sluit iedere aansprakelijkheid voor schade als gevolg van druk- en zetfouten uit.

Inhoudsopgave

- 7 Je eigen erfenis**
Waarom we er liever niet aan denken
- 13 Fiscale tips**
Hoe je verstandig schenkt en nalaat
- 22 Al twee eeuwen redders**
De KNRM jubileert
- 28 Monique van de Ven**
'We moeten de kinderen beschermen, niet wegkijken'
- 31 Hoe gul zijn Nederlanders?**
In één oogopslag
- 38 Reinier van den Berg**
'De natuur gaat ons allemaal aan'
- 40 Vechtschenking?**
Voorkom heibel over de inboedel
- 51 Een overlijden: en dan?**
Alles wat je moet regelen
- 56 Stanley Burleson**
'Door onderzoek kon mijn vader langer leven'
- 58 Dode links**
Je online leven afronden

Een testament is áltijd nuttig

ONS
TESTAMENTADVIES
WORDT **BEORDEELD**
MET EEN 8,7

VOOR NU EN VOOR LATER

Een testament geeft u rust, zekerheid én zorgt ervoor dat uw nabestaanden goed achterblijven. Met een (levens)testament houdt u de regie en worden uw belangen behartigd zoals u dat wilt op het moment dat u dat zelf niet meer kan.

Bespreek uw wensen voor later, op tijd.

Maak een vrijblijvende afspraak met onze testamentadviseurs.

eigenhuis.nl/testamenten

vereniging
eigen huis

sta
sterker

A photograph of a man in a white t-shirt carrying a child on his shoulders. They are in a field of tall, golden-brown grass. The background is a bright, cloudy sky at sunset or sunrise, with the sun low on the horizon, creating a warm, golden glow. The man is seen from the back, and the child is also seen from the back, looking towards the horizon.

Waarom we liever uitstellen

Wat gebeurt er met mijn huis, bezittingen en geld als ik er niet meer ben? Geen leuke vragen om over na te denken. En dus stellen veel mensen het opstellen van een testament uit.

We sparen de lastige taken op voor een regenachtige dag. Alleen komt die dag nooit

Suzanne, een gescheiden moeder van twee kinderen, is altijd druk met haar werk en de zorg voor haar kroost. Totdat het noodlot toeslaat. Suzanne overlijdt bij een ernstig auto-ongeluk. Ze blijkt geen testament te hebben opgesteld. Hierdoor ontstaat er onenigheid over wie de voogdij over de kinderen moet krijgen en hoe haar financiële zaken moeten worden afgehandeld. De vader van de kinderen en Suzanne's familie belanden in een juridische strijd. Uiteindelijk moet de rechter over de voogdij beslissen.

Het is een fictief voorbeeld, maar wel heel herkenbaar voor Iris Brik, financieel planner en auteur van het boek *Wacht maar tot ik dood ben*. Ze ontmoet in haar praktijk veel mensen zoals Suzanne, zonder testament. 'Als iemand bij me komt met een financiële vraag, vraag ik altijd naar het testament. In veel gevallen blijkt dat er nog niet te zijn. En als het er wél is, is het vaak sterk verouderd.' Zorgelijk, vindt ze dat. Want wanneer je geen testament hebt weet niemand wat er met je eigendommen moet gebeuren. Dit kan problemen veroorzaken voor je nabestaanden.

Nu even niet

Toch stellen veel mensen het opstellen van een testament uit. We lijden aan het 'nu-even-niet syndroom': we hebben het te druk voor zo'n lastige klus waar we ook morgen aan kunnen beginnen, of overmorgen. Je zou het ook het 'regenachtige dag syndroom' kunnen noemen: we sparen onze taken op voor een regenachtige dag, waarop we alle tijd hebben voor al die taken waar we nooit aan zijn toegekomen. Alleen komt die dag nooit. De mens is van nature een uitsteller, weet gedragswetenschapper Patricia de Jonge. 'Dat is vooral zo als het om financiële zaken gaat', zegt ze. 'Pakken we een taak nú op, dan is dat omdat we het zelf leuk vinden, of omdat iemand ons een deadline heeft gegeven. Financiële zaken zijn niet leuk en vaak geldt er ook geen harde deadline. Voor ons testament gelden die bezwaren in het kwadraat. Nadenken over wat er met je geld moet gebeuren na je dood is confronterend en ingewikkeld. En we hebben het gevoel dat er nog genoeg tijd voor ons ligt om dat te doen.'

*Iris Brik,
financieel
planner*

FOTO: MARIJN FIDDER

Wanneer praten over nalaten?

Als je gaat trouwen Dit is een goed moment om te bedenken wie wat krijgt als een van jullie overlijdt.

Als je gaat scheiden Als jullie uit elkaar gaan, wil je zeker weten dat je ex niet van je kan erven, maar ook niet over de erfenis van je minderjarige kind kan beschikken.

Als je een huis koopt Het is belangrijk om te bedenken wie het huis erft als er iets met jou gebeurt.

Bij je pensioen Als je met pensioen gaat, is het tijd om na te denken over wat er moet gebeuren met je geld en spullen na je dood.

Bij veranderingen in je familie Wordt er een baby geboren of komt iemand in je familie te overlijden, dan kan het verstandig zijn om erfgenamen toe te voegen of uit je testament te schrappen.

Smoesjes

Hoe gek het ook klinkt, we vinden het opstellen van een testament wel degelijk belangrijk. Maar ook zaken die we heel belangrijk vinden laten we vaak liggen. De drang om alles perfect te willen doen, kan verlamdend werken en leidt tot uitstelgedrag, legt De Jonge uit. 'Daarbij zijn we bang om een verkeerde keuze te maken. Zolang we niets doen, doen we het ook niet verkeerd.'

→

Zolang we
niets doen,
doen we
het ook niet
verkeerd

Het is mogelijk om in je testament de belasting over de overwaarde van je woning te verlagen

In haar praktijk hoort financieel planner Iris Brik regelmatig smoezen waarom mensen (nog) geen testament hebben opgesteld. Zoals: ik ben niet vermogend, dus heb ik helemaal geen testament nodig. 'Er zijn echter allerlei redenen om een testament op te stellen, ook als je niet rijk bent. Bijvoorbeeld als je gescheiden bent, een samengesteld gezin hebt of een eigen huis, dan is een testament heel nuttig.'

Ook hoort ze dat het niet zo erg is om geen testament te hebben, "omdat het in Nederland bij wet al goed geregeld is." Sinds 2003 gaan alle goederen van de erfenis bij wet automatisch naar de langstlevende ouder. De kinderen krijgen in plaats van hun erfdeel een vordering op deze ouder. Deze vordering is pas opeisbaar als de langstlevende ouder overlijdt. Daarvoor konden kinderen hun erfdeel direct opeisen met als gevolg dat de langstlevende ouder bijvoorbeeld het huis moest verkopen. 'Dat hoef je nu niet meer regelen, maar betekent zeker niet dat je helemaal geen testament meer nodig hebt', waarschuwt Brik.

Beloon jezelf

Hoe geef je jezelf een schop onder je kont om wél dat testament op te stellen? Zodat je voorkomt dat je familie ruziënd achterblijft? 'Stel voor jezelf een deadline en koppel daar een beloning aan vast', adviseert De Jonge. 'Trakteer jezelf en je partner bijvoorbeeld op een heerlijk diner of weekendje weg als jullie dat testament eindelijk hebben geregeld.'

En hoe ga je het gesprek aan met je geliefden? Iris Brik, die vaak uitstelgedrag ziet bij haar cliënten, probeert concreet te maken wat een testament oplevert. 'Zo zijn er manieren om in je testament de belasting over de overwaarde van je woning te verlagen of zelfs te voorkomen. Ik reken mensen met een eigen huis voor, hoeveel geld dat scheelt.'

Ze begrijpt wel dat het voor familieleden best lastig is om over het onderwerp te beginnen. 'Mijn schoonvader had eerst ook nog geen testament. Toen ik hem adviseerde er wel één op te stellen, zei ik er bij: zet er meteen een anti-schoondochter clause in. Met zo'n clause sluit je de koude kant uit van de erfenis. Ik zou het heel erg vinden als hij zou denken dat ik er zelf beter van wilde worden.' [IvdB]

Maak een blijvend verschil in de toekomst van een kind.

UNICEF is er voor ieder kind, voor nu én morgen.
Door UNICEF op te nemen in uw testament laat u
uw nalatenschap spreken voor de lange termijn.

Vraag de gratis brochure
aan op unicef.nl/nalaten

unicef voor ieder kind

VOOR NU ÉN MORGEN

Laat uw idealen voortleven in uw testament

Wilde Ganzen steunt mensen die met kleine, slimme projecten armoede aanpakken in hun eigen buurt of dorp. Door Wilde Ganzen op te nemen in uw testament geeft u, ook als u er niet meer bent, deze aanpakkers de kans om armoede van onderop te doorbreken.

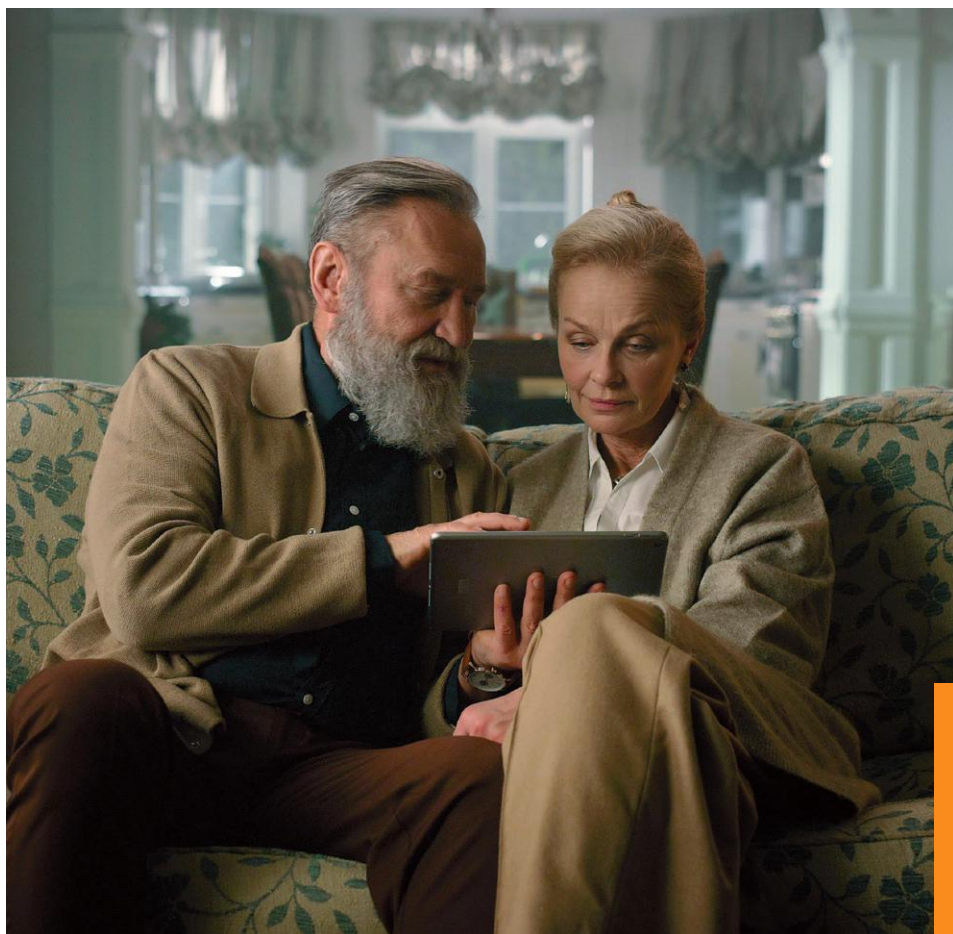
Meer informatie over onze projecten of de brochure over nalaten ontvangen?

Bel of mail met Emmy Janssen: 033 - 204 5522,
emmy@wildeganzen.nl. [wildeganzen.nl/nalaten](https://www.wildeganzen.nl/nalaten)

WILDE
GANZEN
Klein project **Groot verschil**

Nalaten voor gevorderden

Nalaten kan op vele manieren. Om dat proces in goede banen te leiden, is een testament raadzaam. Dat voorkomt postume heibel. Neem daarin ook de inboedel op. En vergeet de huisdieren niet!

Niemand beleeft er plezier aan om de Belastingdienst te spekken met zijn of haar nalatenschap. Zoek je naar manieren om je vermogen fiscaal zo gunstig mogelijk te laten overerven, dan is een testament nodig. Anders geldt gewoon de wet, weet estate planner Ivo Janssens van advocatenkantoor DelissenMartens uit Den Haag. 'De fiscale behandeling van erfenissen is niet zo heel gecompliceerd. Na overlijden moet er een boedelbeschrijving worden opgemaakt. Hierin wordt de waarde van alle bezittingen opgeteld, waarvan schulden worden afgetrokken. Het vermogen dat onder de streep overblijft, wordt verdeeld onder de erfgenamen. Die moeten daarover belasting betalen.'

Wat laat je na aan de fiscus?

Tot zover de theorie. In de praktijk gaat alles naar de langstlevende partner. De kinderen erven, samen met de overgebleven ouder, de helft van het vermogen van de ouder die is gestorven. De kinderen hebben echter nog geen recht op hun kandsdeel – het is een vordering op de langstlevende ouder – maar moeten er wel meteen belasting over betalen. Janssens: 'Die belastingheffing is niet mis. Dat komt omdat er maar

een geringe vrijstelling is van ruim 22.000 euro. Daarboven betalen de kinderen 10 procent belasting en boven de 128.000 euro zelfs 20 procent belasting. De langstlevende ouder heeft echter een vrijstelling van 7 ton. In een testament kun je met de vermogensverdeling schuiven door vast te leggen dat het kindsdeel bij overlijden van de eerste ouder onder de vrijstelling blijft en dat er meer vermogen naar de langstlevende ouder gaat. Door rente over de vordering van de kinderen te rekenen, maximaal 6 procent, ontstaat een aantrekkelijke aftrekpost.'

Taxateur

Veel niet-financiële eigendommen maken deel uit van de inboedel die moet worden beschreven. Denk aan de kunst aan de muur, de woning, het vakantiehuisje en de beleggingsportefeuille. Janssens: 'Hoe hoog die waarde is valt soms lastig te bepalen. Maar met de hulp van een taxateur kom je als erfgenaam een heel eind.' Wat het complex maakt, vervolgt Janssens, zijn verzekeringstekstjes of fictieve verkrijgingen, in het geval mensen bij leven schulden zijn gaan erkennen waarover geen rente is betaald. En daarnaast gaat het nogal eens mis met bepalingen in testamenten die multi-interpretabel zijn. Janssens: 'Op papier lijkt het dan goed geregeld. Maar de afhandeling in de praktijk blijkt een stuk lastiger. Want wat heeft de erflater precies bedoeld? Dat is lang niet altijd helder. En daarover kan dan ruzie ontstaan onder erfgenamen.'

Ruzie rond de kist

Kenner van dit risico is professor Bernard Schols, verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen, die een boekje schreef met tal van praktijkcases, *Voorkom ruzies bij de kist*. 'We zijn geneigd te denken dat er conflicten ontstaan over spulletjes met emotionele waarde', zegt hij. 'Dat kettinkje van moeder, een schilderijtje dat al heel lang in de familie is. Maar nee, ruzies onder erfgenamen gaan meestal, heel ordinair, over geld en jaloezie dat de een meer krijgt dan de ander.'

Kan een testament dit voorkomen? Dit is een beetje te naïef. Neem de ouderlijke woning: die valt moeilijk te verdelen

Wat de
erflater
precies heeft
bedoeld is
lang niet
altijd helder

en wordt daarom meestal verkocht. En daarover moeten alle kinderen het eens zijn. Dwarsliggen na de begrafenis of crematie blijkt een effectieve manier om oude rekeningen te vereffenen. Want is één kind tegen verkoop van de ouderlijke woning, dan valt alles stil. Schols: 'Gelukkig is het tegenwoordig mogelijk in testamenten vast te leggen dat besluiten bij meerderheid van stemmen worden genomen: de democratieclausule. Alleen kom je dit nog niet vaak tegen.'

Kunst en sieraden

Bij een nalatenschap gaat het erom de waarde van alle bezittingen op te tellen en daar de schuld van af te trekken. Dit strekt zich in principe uit van het kleinste lepeltje tot het familiebedrijf (dat bij een erfenis onder een bijzonder fiscaal regime valt). 'In de praktijk zien we dat de spullen van pa

Onterven

Vóór 2003, onder het oude erfrecht, hadden kinderen altijd recht op een deel van de erfenis en konden ze zich ook met de verdeling ervan bemoeien. Die tijden zijn voorbij. Ja, ouders kunnen kinderen onterven. Maar ook weer niet helemaal. Een kind kan een 'legitieme portie' claimen, al moet dit binnen vijf jaar na het overlijden van de ouder. De legitieme portie is een geldbedrag (nooit juwelen, kunst of andere roerende goederen) en bedraagt de helft van het wettelijk erfdeel (het bedrag dat kinderen erven zonder testament). De legitieme portie komt het ontferde kind tegemoet, maar biedt ouders veel mogelijkheden de regels te omzeilen. Bijvoorbeeld: hertrouwt vader met een veel jongere vriendin, dan is de legitieme portie pas opeisbaar als ook de nieuwe vlam is overleden. Of deze: de ouder laat het kind een vakantiehuisje in Siberië na en verder niets. Dat erfstuk moet geaccepteerd worden en als de waarde hoger is dan de legitieme portie, dan is er geen geld.

en ma meestal buiten de boedelbeschrijving vallen,' zegt estate planner Ivo Janssens. 'Officieel moet je ook over de waarde van de inboedel erfbelasting betalen, maar in de regel maakt de fiscus daar niet veel werk van.'

Anders is dat met kunst. 'Hoewel het niet mag, zien we dat ook kunst, net als sieraden, soms buiten de boedelbeschrijving worden gehouden zodat er geen erfbelasting over hoeft te worden betaald,' weet Janssens. 'Maar hangt er een oude Hollandse meester aan de muur, dan gaat dat niet. De waarde is te groot en bovendien weet de fiscus waarschijnlijk dat de ouders een dergelijk kunstwerk bezaten, bijvoorbeeld door de verzekeringspremie die ervoor is betaald. Als erfgenamen kun je de erfbelasting over zo'n kunstwerk voldoen door het over te dragen aan een museum. Wil je het zelf ophangen, dan komt de fiscus graag afrekenen.'

→

Kunst en
sieraden
worden
soms
buiten de
boedel-
beschrijving
gehouden

Testamenteire last

‘Met een testament kun je je eigen wetjes maken’, zegt Schols, die hoogleraar Successierecht is. Zo kun je vastleggen wie er voor het geliefde huisdier moet zorgen na jouw overlijden. Vaak wordt dit als een ‘testamenteire last’ vastgelegd, als een verplichting voor de erfgenaam. Geeft deze geen goede invulling aan de opgelegde last, dan vervalt zijn of haar erfdeel. ‘Een bekend voorbeeld is de man die een landhuis erfde op voorwaarde dat hij voor de kanariepiet van de overledene zou blijven zorgen’, vertelt Schols. ‘Op een dag lag de kanarie dood in zijn kooi: het raam had opengestaan en het vogeltje had een longontsteking opgelopen. Conform het testament verloor de man het recht op zijn erfdeel (het landhuis). Maar de rechter, tot wie hij zich wendde, vond dat de dood van een kanarie niet kon betekenen dat de man een huis kwijtraakte.’ [RV]

Absurde voorwaarden

Ouders kunnen allerlei voorwaarden opnemen in hun testament. Maar er zijn grenzen aan. Bekend is de voorwaarde van een man die zijn woning naliet aan zijn echtgenote, op voorwaarde dat haar moeder – de schoonmoeder die hij haatte – nooit meer een voet over de drempel zou zetten. Een absurde eis, maar de echtgenote moest naar de rechter om haar gelijk te halen. Testamentair vastleggen dat kinderen hun studie afmaken of anders niets erven, of kleinkinderen verbieden tatoeages te nemen of te veel gewicht aan te komen (ja, echt!): het is allemaal verordonneerd in testamenten. De praktijk wijst uit dat rechters door al te buitenissige voorwaarden een streep zetten.

Iedereen doet ertoe

Iedere dag worden in Nederland mensen geraakt door armoede, uitsluiting, eenzaamheid en psychische kwetsbaarheid. Het Oranje Fonds vindt dat iedereen ertoe doet. Daarom steunen wij sociale initiatieven: zij zetten zich in voor mensen die het op eigen kracht niet redden en maken het verschil met behulp van vrijwilligers. Zij signaleren problemen dichtbij huis en begeven zich in de haarvaten van de samenleving. Wij steunen initiatieven met geld en versterken hen met kennis én een netwerk. Zodat bijvoorbeeld kwetsbare jongeren zich weer gezien en gehoord voelen en gemotiveerd zijn hun kansen te pakken. Zoals in het verhaal van Luciana.

Ook Luciana doet ertoe

Luciana heeft geen gemakkelijke jeugd gehad, en dat stond haar in de weg. Tot ze in aanraking kwam met YETS Foundation, een organisatie die gesteund wordt door het Oranje Fonds. Zij zijn op verschillende plekken in Nederland actief met een bijzondere combinatie van coaching in sport en sociaal-emotionele ontwikkeling. Hun aanpak maakte voor Luciana alle verschil van de wereld: "Zonder YETS weet ik niet waar ik terecht was gekomen." Luciana wilde destijds van niemand iets horen of aannemen. Maar door onderdeel te worden van een basketbalteam van YETS Foundation veranderde dat. Nu voelt ze weer dat ze ertoe doet. Haar basketbalcoach Jonah heeft haar zien uitgroeien tot een rolmodel: "Luciana is nu zelf ook coach, van drie teams op drie verschillende scholen. Dat is natuurlijk geweldig."

De afgelopen 20 jaar heeft het Oranje Fonds meer dan 100.000 sociale initiatieven kunnen ondersteunen, die ieder op hun beurt weer heel veel mensen raken. Jaarlijks bereiken we zo meer dan 550.000 mensen met meer dan 110.000 vrijwilligers. Het netwerk van deze sociale initiatieven is een wezenlijk onderdeel van onze samenleving en geeft heel veel gemeenschapskracht.

Wij steunen initiatieven door heel Nederland en in het Caribisch deel van ons Koninkrijk die werken aan een betrokken samenleving, waarin we zorgen voor elkaar, mensen gelijke kansen hebben en waarin we armoede tegengaan. Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima zijn als beschermbaar betrokken bij het Oranje Fonds.

Ook uw gift doet ertoe. Wij kijken graag samen met u waar we de meeste impact kunnen maken. Dat kan nu, of in de toekomst bijvoorbeeld met een nalatenschap of uw eigen fonds op naam.

Wilt u meer weten over schenken en nalaten aan het Oranje Fonds?

Wij komen graag met u in contact. U kunt onze informatiebrochure met verhalen en tips bij ons opvragen. Uiteraard is het ook mogelijk vrijblijvend kennis te maken en meer te horen over onze mogelijkheden. Onze adviseur Filantropie en Nalatenschappen, Frances Hilbers-Kuijs helpt u graag.

Voor vragen of informatie over het Oranje Fonds kunt u contact opnemen met:

Frances Hilbers-Kuijs, Adviseur Filantropie en Nalatenschappen:
frances.hilbers@oranjefonds.nl of telefonisch via: 06-10073795

Oranje Fonds, Maliebaan 18, 3581 CP Utrecht, www.oranjefonds.nl

oranje
fonds

De Hollandsche Molen

De molens van Kinderdijk blijven draaien, mede dankzij de 'Molenvrienden' van vereniging De Hollandsche Molen. Ons land kent veel goede doelen die historische tradities in ere houden.

Al 200 jaar onze redder op zee

Komend jaar bestaat de **Koninklijke
Nederlandse Redding Maatschappij
(KNRM)** 200 jaar. Sinds 1824 biedt

de vrijwilligersorganisatie - zonder overheidssteun - hulp aan mensen die op het water in problemen raken. Terwijl het materieel sterk verbeterde, bleven de pijlers onveranderd: het redden is kosteloos, wordt uitgevoerd door professionele vrijwilligers en mogelijk gemaakt door donaties, schenkingen en nalatenschappen.

De 3 pijlers van de KNRM

het redden is
kosteloos

het redden wordt
uitgevoerd door
vrijwilligers

de organisatie
wordt gefinancierd
uit vrijwillige giften
en donaties

Tweehonderd jaar geleden was het redden op zee niet vanzelfsprekend. Als er een schip zonk, was dit een geschenk voor de kustbewoners. Op het strand spoelden kostbare spullen aan. Dat er bij een schipbreuk mensen verdronken, was minder belangrijk. Op 11 november 1824 veranderde die situatie. Amsterdamse en Rotterdamse notabelen richtten twee reddingmaatschappijen op. Die eerste reddingsacties waren levensgevaarlijk. Bij noodweer peddelden vrijwilligers urenlang over een kolkende zee om opvarenden te redden. Ook voor de vrijwilligers liep het niet altijd goed af.

In twee eeuwen tijd verbeterde het materieel aanzienlijk. Gingen redders vroeger de zee op met reddingsvesten van kurk, nu dragen ze veilige overlevingspakken. Een belangrijke innovatie was de zelfrichtende reddingboot. Als zo'n boot kapseist, komt deze vanzelf weer overeind. In 1927 was de *Insulinde* de eerste zelfrichtende stalen motorreddingboot ter wereld. Tegenwoordig zijn bijna alle reddingboten van de KNRM zelfrichtend.

In 1927 werd de Insulinde te water gelaten. Dit was de eerste zelfrichtende stalen motorreddingboot ter wereld.

Al die tijd bleven de kernwaarden van de KNRM overeind. Nog altijd draait de organisatie op vrijwilligers en is ze financieel afhankelijk van donateurs. Sommigen gunnen de KNRM ook na hun dood een mooi bedrag. Voor erfelers die dat wensen, vervult de KNRM de rol van executeur. Zo liet Henk van Randeraat de KNRM in zijn testament opnemen. De 76-jarige Zwollenaar heeft geen kinderen of directe familieleden. Verre neven en nichten wil hij niet opzadelen met het executeurschap. 'Het is een fijn idee dat de KNRM dit regelt', zegt hij. Omdat Van Randeraat al 26 jaar donateur is, wordt hij regelmatig uitgenodigd. Onlangs was hij op het reddingstation in Elburg, waar hij mocht meevaren in een snelle reddingboot. 'Indrukwekkend, hoe zo'n boot dankzij krachtige motoren in korte tijd ter plaatse is bij een noodoproep.' De oud-watersporter heeft sympathie voor de KNRM omdat zij een belangrijke overheidstaak vervult. 'Toen ik nog veel op het water zat, zag ik de KNRM vaak voorbij komen. Nu volg ik ze in de media. Het is prachtig dat ze dit belangrijke reddingwerk al 200 jaar zonder overheidssteun doen. Ik gun de KNRM nog minstens 100 jaar erbij.'^[EE]

Henk van Randeraat is al 26 jaar doneur en heeft de KNRM in zijn testament opgenomen

Van kurk tot overlevingspak

In 1824 gaan redders de zee op met slechts een gordel van Overijssels riet. In 1830 bestaan de vesten uit kurk, nog weer later uit kapok en zwart oliegoed.

In 1980 introduceert de KNRM de eerste overlevingspakken: werkpakken uit de offshore, die isolerend en waterdicht zijn. Ook blijven redders in het pak drijven.

Redders aan de wal

Jaarlijks voert de KNRM zo'n 2.500 acties uit en brengt daarbij ruim 4.000 mensen veilig aan de wal. Vrijwilligers staan dag en nacht paraat om uit te rukken. Minstens zo belangrijk zijn de 129.000 donateurs, ook wel Redders aan de wal genoemd. Alleen dankzij hun steun is het reddingwerk mogelijk. De KNRM ontvangt immers geen overheidssubsidie. Jaarlijks is veel geld nodig voor de geavanceerde reddingboten, overlevingspakken en apparatuur, maar ook voor het professioneel opleiden van vrijwilligers. Schenken kan bescheiden of ruimhartig, met periodieke schenkingen, of via het testament. Het is traditie dat mensen die de Redding Maatschappij een groot bedrag gunnen, de naam van een reddingboot of een boothuis kunnen bepalen. Daarom dragen bijna alle KNRM-boten namen van hun geldschenker of zijn deze vernoemd naar een overleden dierbare.

De KNRM als executeur

De KNRM vervult de laatste jaren steeds vaker de rol van executeur. Vooral echtparen of alleenstaande ouderen zonder kinderen vinden dat prettig. Ze hebben niemand aan wie ze deze belangrijke taak kunnen of willen toevertrouwen. Ook zijn ze soms onzeker of de persoon die ze als executeur in gedachten hebben, nog in leven is als ze overlijden. Als executeur verzorgt de KNRM de complete afwikkeling van de nalatenschap. Dat komt neer op het afhandelen van administratieve zaken, het informeren van instanties en het zorgvuldig leeghalen en verkopen van het huis. 'Vaak regelen we ook de uitvaart', zeggen Cees Prins en Cora Bartels, die bij de KNRM verantwoordelijk zijn voor nalatenschappen. 'Als executeur bouwen we graag een persoonlijke relatie op met de erflater om zijn of haar wensen zo goed mogelijk uit te voeren. Welke invulling moet de uitvaart krijgen, zijn er bezittingen die naar familieleden of vrienden gaan? Al deze wensen leggen we vast in een persoonlijk memorandum die bij de KNRM in een kluis wordt bewaard.'

Overweegt u om het levensreddende werk na uw dood te steunen? Cees Prins en Cora Bartels gaan graag persoonlijk met u in gesprek. Bel (0255) 54 84 54 of mail c.prins@knrm.nl of c.bartels@knrm.nl.

Bijzondere levensverhalen

De bijzondere levensverhalen achter de namen van de reddingboten zijn opgetekend in het kleurrijke boek *Wie goed doet, waarom heten reddingboten zoals ze heten?* Hierin staat ook informatie over de mogelijkheden van schenken en nalaten aan de KNRM. Vraag het boek vrijblijvend en gratis aan op www.knrm.nl/boek

Mijn liefde voor cultuur geef ik door

Wat laat u na?

Houdt u ook zo van de kunst en cultuur in Rotterdam? Misschien heeft u er wel eens over nagedacht om die liefde te delen met anderen. Geef uw liefde voor de stad, kunst en cultuur door aan de volgende generaties door een Rotterdamse culturele instelling op te nemen in uw testament. Een gift hoeft niet groot te zijn, om een groots gebaar te maken.

ikwashier010.nl

Margrietha Feuerstein

PASCAL WAS HIER!

Fotografie: Bob Bruyn – Rotterdams Philharmonisch Orkest

Ik was hier

'We mogen niet wegstappen als kinderen op de vlucht zijn'

Actrice en regisseuse **Monique van de Ven** (71) is al meer dan 25 jaar ambassadeur van kinderrechtenorganisatie UNICEF.

TEKST: MARGRIET DE GROOT | FOTOGRAFIE: *UNICEF

'Door mijn inzet voor UNICEF kan ik iets terugdoen voor anderen. Ik vond het destijds in 1996 een eer om ervoor gevraagd te worden. Het is allereerst een fantastische kinderrechtenorganisatie en dat is hard nodig, want kinderrechten worden nogal eens geschonden. UNICEF is een wereldwijde organisatie die met regeringen om de tafel zit, waardoor ze echt impact kan maken. Bij rampen is ze snel ter plaatse en dat is van levensbelang voor heel veel kinderen. Dat heb ik zelf meegemaakt tijdens mijn werkreizen. Telkens zie ik hoe groot het verschil is dat UNICEF maakt. Vaak zit het in kleine dingen die enorm positieve consequenties hebben.'

'In Mozambique werd een groepje vrouwen opgeleid om te zorgen voor kinderen die hun ouders aan aids hadden verloren. Door hulp van UNICEF kregen ze weer een toekomst. In Madagaskar stierven veel kinderen onder de 5 jaar door mazelen. UNICEF heeft een goed plan opgesteld, waarmee ze de president overtuigden om een landelijk vaccinatieprogramma

op te zetten. Samen met hem heb ik de campagne in gang gezet. Een immense operatie, maar het is wel gelukt. Dat was voor mij zo'n overweldigend wauw-moment.'

'Ik vind het ook indrukwekkend hoe UNICEF zich inzet voor onderwijs. Als kinderen naar school gaan, verkleint dat de kans op kinderarbeid en kindhuwelijken. School maakt kinderen mondig, de kans is groot dat ze op hun beurt hun eigen kinderen er anders door zullen opvoeden. School is ook een veilige plek waar ze een maaltijd kunnen krijgen. Zeker in deze tijd met meer dan veertig miljoen kinderen op de vlucht, is dat enorm belangrijk. Die kinderen moeten we beschermen, we mogen niet wegstappen. Daarom heb ik UNICEF in mijn testament opgenomen. Ik vind het een mooi idee dat mijn idealen ook na mijn dood voortleven. Ik heb het goed gehad in mijn leven, ook mijn zoon heeft het goed. Voor veel kinderen geldt dat niet; ik ben blij dat ik hen een steuntje in de rug kan geven. Met mijn nalatenschap begint hun toekomst.'

ZET NAAST UW DIERBAREN DE NATUUR IN UW TESTAMENT

Zodat u dát kan blijven beschermen,
wat onze wereld zo mooi maakt:
De natuur in al haar prachtige
facetten. En bijdraagt aan een
leefbare wereld voor mens en dier.

Meer weten? Stuur vrijblijvend
deze antwoordkaart op, ga naar
greenpeace.nl/nalaten of praat
erover met uw notaris.

Ja, ik wil de gratis brochure 'Een leefbare wereld nalaten' ontvangen

U kunt deze antwoordkaart gratis, in een
gesloten envelop, versturen naar het adres
hiernaast. Een postzegel is niet nodig.

Voorletters

V M Anders

Achternaam

Adres

Postcode

Woonplaats

Telefoonnummer

Greenpeace Nederland
T.a.v. Gabriëlla van der Ham
Antwoordnummer 11330
1000 PJ Amsterdam

GREENPEACE

Greenpeace respecteert uw privacy: greenpeace.nl/privacy

De vrijgevige Nederlander

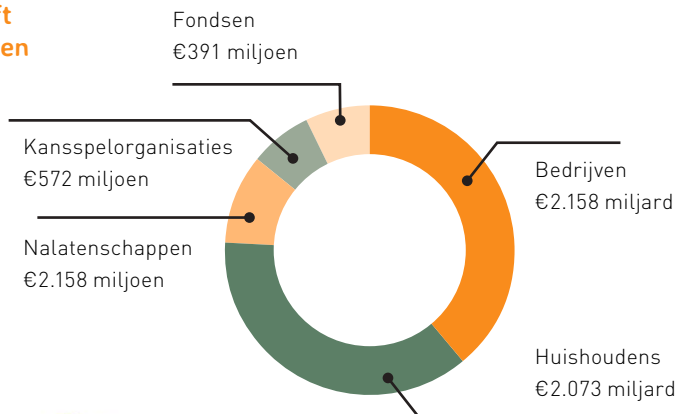

Nederland kent een sterke traditie als het gaat om het geven aan goede doelen. De verschillen tussen Nederlanders zijn echter groot. Zo geven ouderen veel meer geld aan goede doelen dan jongere generaties. De vergrijzing van Nederland zorgt voor een toename aan donaties aan goede doelen in nalatenschappen.

We gaven in 2020
in totaal
€5,6 miljard
aan goede doelen

Dat is **0,7%**
van het BBP

Charitas drijft op bedrijven en huishoudens

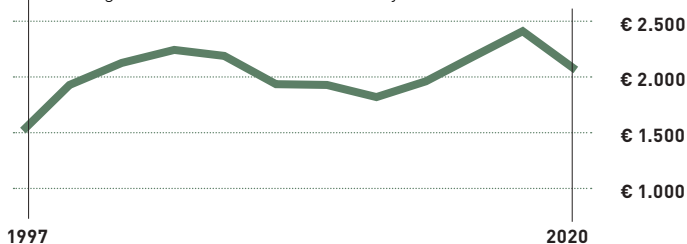

Bron: Bekkers et al. (2023).
Geven in Nederland 2022

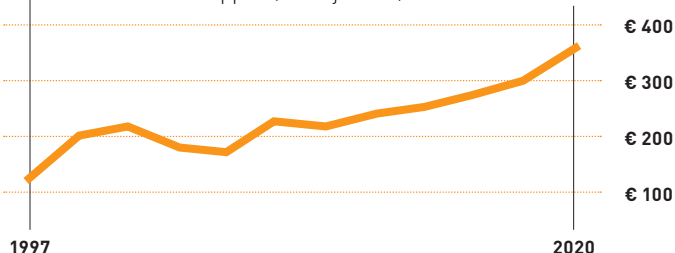

Voor goede doelen worden nalatenschappen steeds belangrijker

Totaal giften van huishoudens (in miljoenen)

Totaal nalatenschappen (in miljoenen)

Bron: Bekkers et al. (2023). Geven in Nederland 2022

2 à 3

Aantal goede doelen waar een gemiddeld huishouden aan schenkt

73% versus 27%

Gevers kunnen zich op verschillende manieren binden aan goede doelen. Het grootste gedeelte (73%) geeft eenmalig of voor een korte periode aan goede doelen. De overige groep (27%) geeft aan zich voor een langere tijd aan een specifiek goed doel te binden.

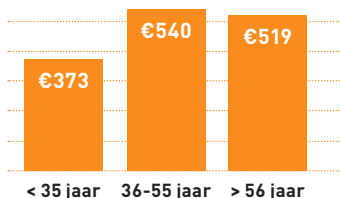
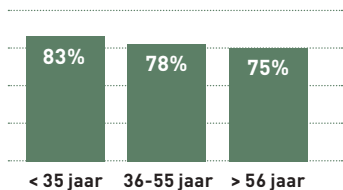
77%

78%

Jongeren geven vaker, ouderen meer

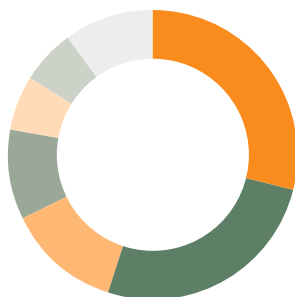
Percentage dat schenkt

Gemiddeld bedrag aan schenkingen

Bron: Bekkers et al. (2023). Geven in Nederland 2022

Medisch onderzoek staat op 1

- Gezondheid
- Milieu, natuur en dieren
- Maatschappelijk
- Internationale hulp
- Cultuur
- Kerk en levensbeschouwing
- Overig

Bron: Bekkers et al. (2023). Geven in Nederland 2022

Nederlanders zijn de vrijgevigste Europeanen

Hoeveel procent van de bevolking doneert geld aan een goed doel?

1. Indonesië	84%	6. Australië	64%
2. Myanmar	73%	7. Malta	64%
3. Nederland	68%	8. Thailand	62%
4. IJsland	67%	9. Verenigde Staten	61%
5. Verenigd Koninkrijk	65%	10. Nieuw Zeeland	61%

Bron: CAF (2022). World giving-index 2022

“ONZE ZOON LEEFT VOORT VIA DEZE REDDINGBOOT”

Het gezin Wijsenbeek had een gezamenlijke passie: zeilen. Maar toen ze terugkwamen van een zeilwedstrijd, gebeurde er iets verschrikkelijks: ze werden aangereden en dit ongeluk werd hun tienerzoon Nikolaas fataal ...

“Het was het begin van een inktzwarte periode”, vertelt vader André. Het water bood het getroffen gezin troost. “We waren al heel lang donateur van de KNRM.

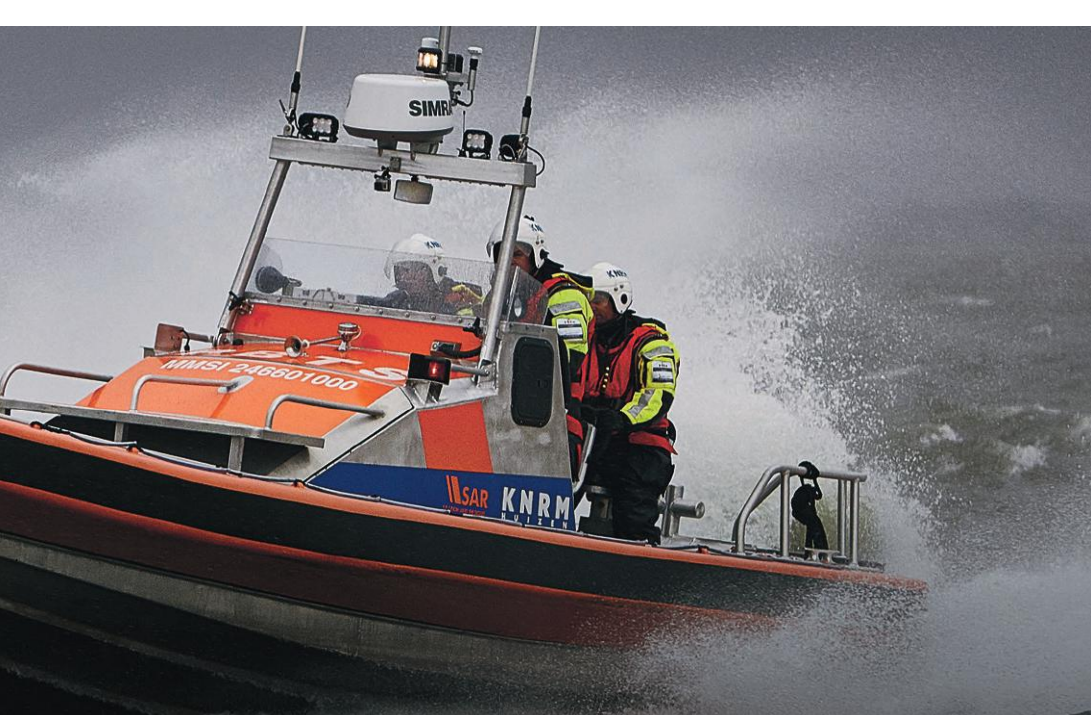

En het leek ons een prachtig idee om een stap verder te gaan en een reddingboot te schenken.” Die boot, de Nikolaas Wijsenbeek, kwam er in 2009. “De schenking was in de eerste plaats bedoeld als In Memoriam, maar het heeft ons ook veel positiefs gebracht”, aldus moeder Hetty. “Onze zoon leeft voort via deze reddingboot.”

André en Hetty zijn ‘gewone’ mensen die buitengewone dingen doen voor de KNRM. Hun verhaal staat in het boek ‘Wie goed doet...’. Een eerbetoon aan mensen die ons werk op een bijzondere manier steunen. Dat is hard nodig, want de KNRM is een goed doel dat volledig afhankelijk is van donaties.

Meer weten over schenken of nalaten? Bestel gratis het inspirerende verhalenboek ‘Wie goed doet’.

BESTEL VANDAAG NOG GRATIS HET INSPIRERENDE VERHALENBOEK!

GA NAAR WWW.KNRM.NL/BOEK OF STUUR VRIJBLIJVEND DEZE BON OP.

Ja, ik ontvang graag gratis het boek **'Wie goed doet ...,
waarom heten reddingboten zoals ze heten'**.

Ja, ik wil graag een vrijblijvend persoonlijk gesprek
over schenken of nalaten met Cora Bartels of Cees Prins.

Achternaam

Voorletters

m/v

Straat

Postcode

Woonplaats

Telnr.

E-mail

Stuur deze bon in een envelop naar de KNRM, t.a.v. Cora Bartels,
Antwoordnummer 507, 1970 WB IJmuiden. Een postzegel is niet nodig.

Wij leggen uw gegevens vast om uitvoering te geven aan uw aanvraag en u op passende wijze op de hoogte te houden van onze werkzaamheden en fondsenwervende acties.
Zie ook: www.knrm.nl/privacy-statement.

CA1114

Stichting De Noordzee

Na gezondheidszorg doneren we het meest aan het behoud van de natuur. Nederland is mooi, maar klein en dichtbevolkt. Stichting De Noordzee maakt zich sterk voor een schone en gezonde Noordzee die duurzaam wordt gebruikt.

‘De natuur gaat ons allemaal aan’

Meteoroloog **Reinier van den Berg** (61) is de langstzittende weerman van Nederland. Hij is zeer begaan met de natuur en het klimaat. Daarom is hij al ruim tien jaar ambassadeur bij het Wereld Natuur Fonds, de Nederlandse tak van het WWF (World Wide Fund for Nature).

TEKST MARGRIET DE GROOT | FOTOGRAFIE: CARLA MANTEN

‘De liefde voor de natuur is mij met de papelel ingegeven. Mijn ouders waren er allebei mee bezig. Thuis hadden we een kast vol boeken over de natuur, waarin ik als kind eindeloos kon bladeren. Niet voor niets ben ik in Wageningen gaan studeren. Als meteoroloog voel ik me nauw betrokken bij het klimaat en de gevolgen daarvan voor de natuur.’

‘Als je daarvoor op de bres wilt springen, kom je vanzelf terecht bij het WWF. Dat maakt zich op hoog niveau sterk voor de natuur. Het WWF zit aan tafel met overheden en multinationals om milieubewustzijn op de kaart te zetten. Dankzij het WWF gaan grote bedrijven bijvoorbeeld nadenken over de inkoop van duurzaam geteelde olie. Daar is het WWF toe in staat omdat het een wereldwijde organisatie is. Er zijn zo al mooie successen geboekt voor diersoorten die op de rand van uitsterven stonden. Denk aan de reuzenpanda in het logo van het WWF. Maar ook tijgers en orang-oetans in Azië zijn aan een voorzichtige comeback bezig. En de onschatbare waarde van

bijvoorbeeld oceanen en de Amazone wordt in programma’s van het WWF op de kaart gezet. Te midden van alle crisisverhalen die elke dag voorbijkomen, zijn er grote successen geboekt. Juist omdat het WWF het werk met veel energie en kennis doet.’

‘In Nederland kan ik daaraan bijdragen door presentaties te geven over klimaatverandering en ondernemers en sponsors te vertellen welke impact het heeft als je de juiste investering doet. Door concreet mijn kennis in te zetten, voel ik me echt betrokken. Het is mooi om tijdens zo’n bijeenkomst te laten zien waar voor mij de schoonheid van de natuur ligt. Je eigen achtertuin of balkon kan ook tot verwondering leiden. Een paar jaar geleden heb ik een ven laten graven in de tuin. Het wemelt daar nu van de salamanders, kikkers, vogels en beestjes, waarvan ik de naam niet eens weet. Elke dag weer fascinerend. De natuur dichtbij maakt je bewust van de schoonheid en tegelijk de noodzaak om het te beschermen voor de toekomst. De natuur gaat ons allemaal aan.’

Bonje over de boedel

Met een nalatenschap gaan veel emoties gepaard, blijkt uit de jurisprudentie. Menig familie komt tegenover elkaar te staan en weet er een vechterfenis van te maken. En dan is er ook nog strijd met de fiscus. Waar gaat het mis en wat valt daarvan te leren? Enkele voorbeelden uit de praktijk.

Eind goed, al goed, zou je denken. Maar toen kregen ze het ook nog eens aan de stok met de fiscus

De afwikkeling van erfenissen leidt regelmatig tot geruzie, soms tot in de rechtszaal. Bij de rechtbank Zeeland-West-Brabant kwam eens zo'n dossier op tafel. Drie halfzussen en -broers waren het hartgrondig oneens over de verdeling van de erfenis van een halfbroer. Die was niet getrouwd geweest en had geen kinderen. In zijn testament had hij bepaald dat zijn niet-geregistreerde partner zijn erfgenaam was. Als die partner voor of tegelijk met hem zou komen te overlijden zou zijn nalatenschap naar een stichting gaan. Toen de man kwam te overlijden woonde hij niet meer samen met zijn voormalige partner. Daarop ontstond onenigheid over de aanspraak op de erfenis.

Erfbelasting

De ruziënde partijen kwamen tot een vaststellings-overeenkomst. Daarin werd bepaald dat de stichting enig erfgenaam was en de halfzussen en halfbroer allemaal 40.361 euro kregen, 'enkel en uitsluitend ter beslechting van hun dispuut en ter vermindering van verdere kosten, disputen

Door een wetswijziging kan een schenking sinds 2003 worden teruggedraaid

en/of procedures'. Eind goed, al goed, zou je denken. Maar toen kregen ze het ook nog eens aan de stok met de fiscus. De vraag was of er erfbelasting moest worden betaald over de vergoeding voor het afzien van hun aanspraak op de erfenis. De rechtbank gaf de Belastingdienst gelijk onder verwijzing naar twee arresten van de Hoge Raad, waarin werd bepaald dat als een betwiste aanspraak op (een deel van) de nalatenschap 'wordt prijsgegeven tegen een geldsom, sprake is van een verkrijging krachtens erfrecht voor de toepassing van de Wet.'

Herroeping

Schenken worden vaak gebruikt om het betalen van erfbelasting te voorkomen. Ook daarbij ontstaan wel eens conflicten. Een schenking was tot begin deze eeuw altijd onherroepelijk. Door een wetswijziging kan een schenking sinds 2003 onder voorwaarden worden teruggedraaid. Dan moet er wel een herroepingsclausule in de schenkingsakte worden opgenomen en herroeping mag juridisch gezien niet in strijd zijn met de redelijkheid en billijkheid. Maar dat herroepen kan in de praktijk flink misgaan. Als bijvoorbeeld de relatie tussen ouders en kinderen onder spanning komt te staan en een schenking wordt teruggedraaid, kan dat leiden tot rechtszaken over de vraag of dat wel is toegestaan.

Terugdraaien

Bij het gerechtshof 's-Hertogenbosch stonden een moeder en dochter tegenover elkaar. Vader en moeder hadden dochter geld geschonken op een Luxemburgse bankrekening, waarbij in de overeenkomst was opgenomen: 'Schenkers behouden zich het recht voor de schenking te allen tijde te herroepen, zolang de schenkers of een van hen nog in leven is/zijn.' Na het overlijden van vader in 2014 ontstond onenigheid tussen moeder en dochter. Moeder besloot tot het terugdraaien van de schenking, waarna de dochter tot aan het hof tegen haar moeder procedeerde. In dit geval maakte dat weinig kans, want de herroepingsclausule liet aan duidelijkheid weinig te wensen over.

→

EEN WERELD ZONDER DIERENLEED

Een droom die werkelijkheid kan worden

Olifant Mayura en haar moeder werden jarenlang uitgebuit in de toeristenindustrie. Nu genieten ze samen van hun vrijheid. World Animal Protection beschermt dieren zoals Mayura, wereldwijd. Want nog steeds lijden 550.000 dieren dagelijks voor het vermaak van toeristen. Onnodig. Samen met dierenvrienden werken we toe naar een wereld waarin wreedheid tegen dieren niet meer bestaat.

Bescherm dieren met uw nalatenschap

Met uw steun kunnen we definitief een einde maken aan vermaak met dieren. Nalaten is een van de mogelijkheden om uw liefde voor dieren te laten voortleven.

+ GRATIS BROCHURE

'Het raakt me diep als ik dieren aan een ketting of in kooien zie. Dierenwelzijn gaat me enorm aan het hart. Daarom heb ik World Animal Protection in mijn testament opgenomen. Mijn wens is dat alle dieren in vrijheid leven.' — Marjon de Jong

GRATIS BROCHURE

Bescherm dieren met uw nalatenschap. Vraag voor meer informatie de brochure aan. Ga naar worldanimalprotection.nl/nalaten-brochure of scan de QR-code.

ANBI

Trucs om schenk- of erfbelasting te vermijden houden niet altijd stand

Kruislings schenken

Bij het overdragen van vermogen aan familieleden worden nog wel eens pogingen gedaan om schenk- of erfbelasting te vermijden. Dat is niet altijd succesvol. Een voorbeeld daarvan is kruislings schenken, een poging om dubbel gebruik te maken van de (inmiddels versoerde) schenkingsvrijstelling eigen woning. Die regeling – beter bekend als jubelton – maakte het tot vorig jaar mogelijk dat ouders hun kinderen belastingvrij een ton konden schenken voor de eigen woning. Verschillende vermogende ouders spraken met andere ouders af om elkaars kinderen een ton te schenken. Van de vrijstelling mag namelijk maar één keer worden gebruikgemaakt bij dezelfde ontvanger, maar die ontvanger mag in principe wel van meer personen een vrijgestelde schenking krijgen. In de rechtszaal hield de truc geen stand. Omdat er onderling afspraken werden gemaakt over de voorwaarden van de schenkingen was er eigenlijk sprake van een verkapte tweede schenking, oordeelde de rechter.

Baby-bv

Ietwat succesvollere voorbeelden zijn de baby-bv en de rollatorinvestering. Beide stonden vorig jaar op een lijst met opmerkelijke belastingconstructies die staatssecretaris Van Rij van Financiën naar de Tweede Kamer stuurde. Bij een baby-bv richten ouders een bedrijf op, waarvan de aandelen aan hun baby worden uitgereikt. Vervolgens gaan de ouders voor de bv werken en zetten het bedrijf voort. Als de aandelen meer waard worden is het voordeel voor het kind, terwijl er geen sprake is van een belaste schenking. Bij de rollatorinvestering stort bijvoorbeeld een oude tante haar spaar- of beleggingsvermogen in de holding van een neef die haar enige erfgenaam is. Via een constructie met een holding en werkmaatschappijen wordt dat omgezet in ondernemingsvermogen, en kan gebruik worden gemaakt van de grote fiscale voordelen van de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR). Beide constructies staan inmiddels in Den Haag op de nominatie om te worden aangepakt.

→

Een adviseur inhuren ontslaat de erfgenaam niet geheel van zijn eigen verantwoordelijkheid

Belangenconflict

Er zijn dus lessen te trekken, als het om schenken en erven gaat. Misschien wel de belangrijkste: laat je goed adviseren door een financiële professional. Bij voorkeur is dat iemand die naast cijfers ook gevoel heeft voor de menselijke kant, voor de emoties en de intermenselijke valkuilen. En als het dan toch tot een conflict komt binnen de familie: laat beide kanten een eigen adviseur in de arm nemen. Het gebeurt maar al te vaak dat de vertrouwde boekhouder of fiscaal adviseur die de familie al jaren bijstaat tussen twee vuren komt te zitten. De accountant is dan aan strenge beroepsregels gebonden die voorschrijven dat hij of zij een belangenconflict tijdig moet herkennen en daarop actie moet ondernemen. Maar regelmatig belanden financiële professionals uiteindelijk toch bij de (tucht)rechter, omdat het gevaar van partijdigheid niet of pas te laat werd onderkend.

Vergrijpboete

Het in de arm nemen van een adviseur is belangrijk, maar het ontslaat de betrokkenen niet geheel van hun eigen verantwoordelijkheid. Enkel en alleen naar de adviseur wijzen als het verkeerd gaat werkt niet. Dat blijkt wel uit een uitspraak van de rechtbank Den Haag, eind vorig jaar. De rechter oordeelde dat de Belastingdienst terecht vergrijpboetes oplegde aan een vrouw die van haar vader een aandelenpakket van 4,4 miljoen euro geschonken had gekregen. Ze had weliswaar vooraf een algemeen belastingadvies ingewonnen, maar had zich niet over haar persoonlijke situatie laten adviseren. De vrouw vond dat de boetes geschrapt moesten worden, omdat de door haar boekhouder ingediende foute IB-aangiftes (waarin de schenking niet was opgenomen) niet haar schuld waren. De verklaring van de vrouw dat ze geen enkele fiscale kennis heeft vond de rechtbank geloofwaardig, maar dat had haar er juist toe moeten aanzetten om uitgebreid advies in te winnen. Bovendien had ze uit de algemene bewoordingen van het advies ook zelf kunnen opmaken dat ze belasting moest betalen, vond de rechter. [MH]

EENVOUDIG UW TESTAMENT OPSTELLEN

MET EEN GROEN RANDJE

Vraag het gratis **werkboek** aan

Bij het opstellen van een testament kan er veel op u af komen. Toch geeft het een fijn gevoel wanneer alles geregeld is. Het werkboek 'Samen een mooie wereld doorgeven' helpt u om dit in vier eenvoudige stappen te doen. In dit boek vindt u concrete tips, handige invuloverzichten en een stappenplan om uw gedachten op papier te zetten, aangevuld met inspiratie hoe dit op een groene manier te doen. U kunt het werkboek gratis en geheel vrijblijvend aanvragen via onze website op wwf.nl/werkboek. U kunt ook deze coupon gebruiken.

NAAM _____

ADRES _____

POSTCODE _____ WOONPLAATS _____

GEBORTE DATUM _____ TELEFOONNUMMER _____

E-MAIL _____

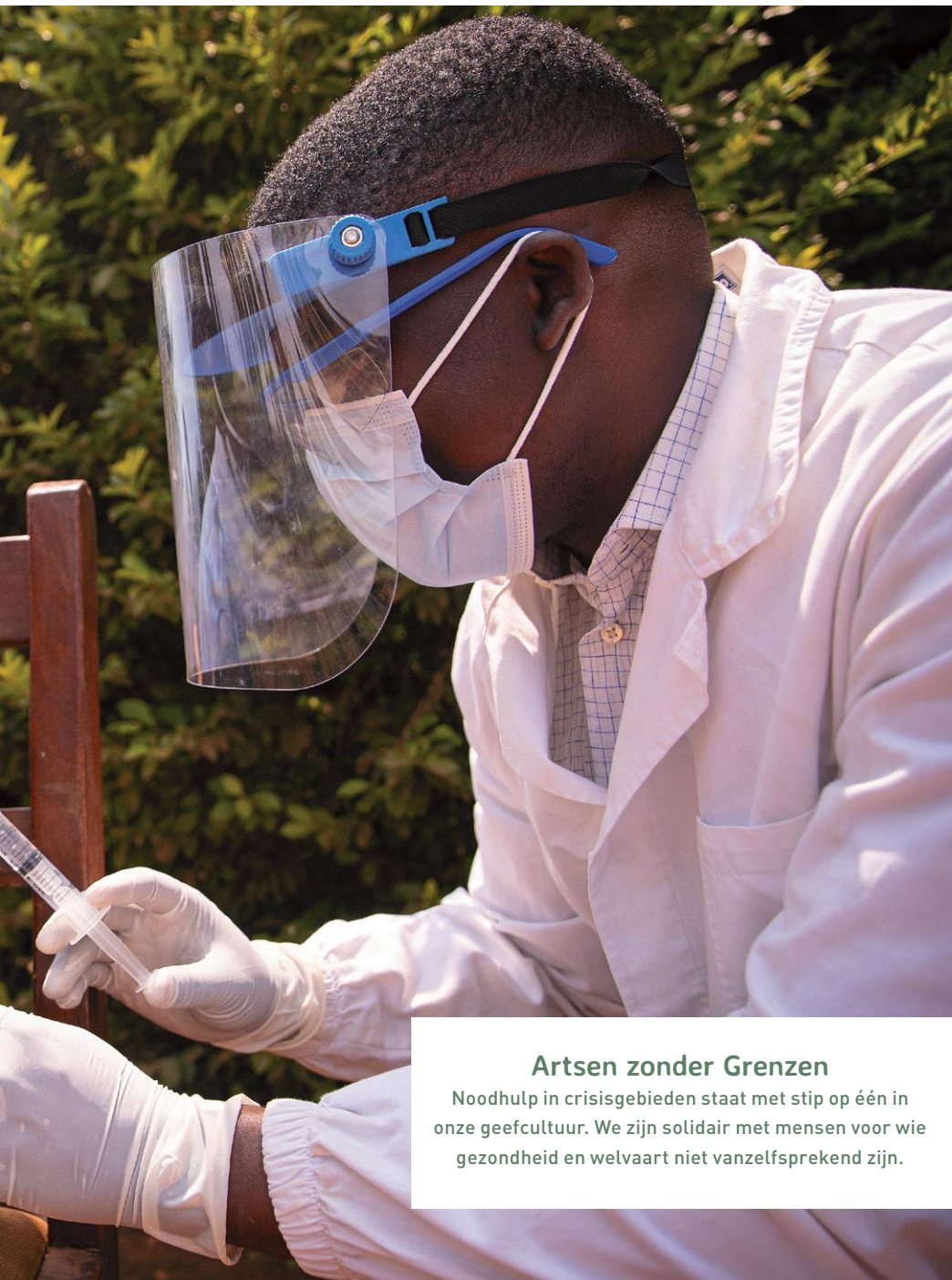
Wanneer u een telefoonnummer invult, geeft u ons daarmee expliciet toestemming om u telefonisch te benaderen om u te vragen naar uw mening over het werkboek en eventuele verdere betrokkenheid van u bij de activiteiten van stichting het Wereld Natuur Fonds.

Stuur deze coupon in een ongefrankeerde envelop naar:
WWF | Antwoordnummer 7040, 3700 TA Zeist

BE ONE WITH NATURE

Artsen zonder Grenzen

Noodhulp in crisisgebieden staat met stip op één in onze geefcultuur. We zijn solidair met mensen voor wie gezondheid en welvaart niet vanzelfsprekend zijn.

Laat iets moois na

VOOR ZIEKE KINDEREN EN HUN FAMILIES

Met elke nalatenschap, groot of klein, brengt u ouders en hun zieke kind dicht bij elkaar. Vraag nu vrijblijvend de brochure aan.

Bel of mail Sanne Rehe: 06 46 31 37 71 of s.rehe@kinderfonds.nl.

Ronald McDonald
Kinderfonds™
Nederland

Keeping families close™

Gerard (78): 'Het geeft mij vertrouwen dat mijn geld goed besteed wordt'

"Het Ronald McDonald Huis ontvangt geen subsidie, dus ze kunnen het geld goed gebruiken. Ik vind het fijn dat er zoveel vrijwilligers werken. Dat geeft mij het vertrouwen dat mijn geld goed besteed wordt. Als ik er niet meer ben, kunnen zieke kinderen hun ouders nog steeds dichtbij zich hebben."

Handelen na een overlijden

Bij een sterfgeval is de uitvaart het eerste dat geregeld moet worden. Daarna volgt de financiële en fiscale afhandeling. Het is raadzaam die zaken vroegtijdig vast te leggen.

#1 Is er een testament?

Als er sprake is van een testament, dan staat dit geregistreerd in het Centraal Testamentenregister. U kunt dit zelf opvragen, of aan een notaris overlaten. Hiervoor is een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie nodig, waaruit blijkt dat u naaste familie bent van de overledene. Het testamentenregister vertelt alleen óf er een testament is opgemaakt en zo ja, bij welk notariskantoor en waar het kan worden ingezien. Is dit aan de andere kant van het land, dan kunt u het testament via uw eigen notaris opvragen.

Advies: maak een testament

Met een testament kan de financiële en fiscale afhandeling van de nalatenschap beter worden gestuurd. Mat Scheepers van Erfrecht Nederland: 'Zo is de verdeling van het vermogen anders te regelen. Geef de langstlevende op papier een groter deel van de nalatenschap, zodat de kinderen onder de vrijstellingsgrens blijven. Overlijdt ook de andere ouder, dan krijgen de kinderen alsnog alles wat resteert. Dit is fiscaal voordeliger, helemaal als je hebt opgenomen dat het kindsdeel elk jaar groeit met 6 procent. Hierdoor betalen de kinderen bij het tweede overlijden minder erfbelasting.'

Een ander scenario is dat de overgebleven ouder in een verzorgingshuis belandt. Scheepers: 'In een testament kun je laten opnemen dat het kindsdeel opeisbaar wordt wanneer de langstlevende in een zorginstelling wordt opgenomen waar een eigen bijdrage geldt. En dat dit ook het geval is zodra de langstlevende ouder hertrouwt en de kinderen mogelijk lijdzaam moeten toezien hoe hun kindsdeel wordt opgesoupeerd. Dit is nog onontgonnen gebied. Ik schat in dat nog geen 10 procent van de mensen dit in een testament goed en uitgebreid heeft geregeld.'

#2 Aanvaarding erfenis

Een erfenis kan *zuiver* worden aanvaard of *beneficiair*. In het eerste geval accepteert u de volledige erfenis, dus alle bezittingen maar ook alle schulden van de overledene. Mat Scheepers van Erfrecht Nederland: 'Vermoedt u dat er schulden zijn of heeft u hier geen idee van, dan is het verstandig de erfenis onder voorwaarden te aanvaarden (beneficiair). U laat dan bij de notaris vastleggen dat u de erfenis alleen aanvaardt als er onder de streep geen schulden overblijven.' De derde mogelijkheid is een erfenis niet te aanvaarden. 'Maar pas op,' waarschuwt Scheepers. 'Begint u na het overlijden de inboedel op te ruimen, of verdeelt u vast wat schilderijen of juwelen, dan geldt dit als een "aanvaardingshandeling" en heeft u de erfenis de facto aanvaard.'

Heeft u er geen idee van of er schulden zijn dan is het verstandig de erfenis onder voorwaarden te aanvaarden

#3 Verklaring van erfrecht

Op basis van de aanvaarding van de erfenis wordt een zogenaamde Verklaring van Erfrecht opgesteld. Veel instanties vragen naar dit document om een overlijden administratief te kunnen afhandelen. De kosten van de verklaring liggen tussen de 600 en 800 euro.

#4 Maak een boedelbeschrijving

Het is verplicht (en praktisch) een boedelbeschrijving te maken van alle bezittingen en schulden van de overledene. Om het vermogen vast te stellen is contact met de bank(en) van de
→

overledene noodzakelijk. ‘Het kan best een puzzel zijn, maar in de praktijk valt dit vaak mee,’ zegt Scheepers. ‘Belangrijk is dat de boedelbeschrijving de situatie weergeeft zoals die bestond op de dag van overlijden.’

De aangifte dient binnen 8 maanden na overlijden te worden gedaan

#5 Vaststellen kindsdeel

Zonder testament geldt de langstlevende regeling. Civielrechtelijk gaat alles over naar de partner die achterblijft. Maar fiscaal niet. De helft van de bezittingen is al juridisch van de langstlevende, de andere helft wordt evenredig verdeeld onder de langstlevende en de kinderen. Heb je twee kinderen, dan is het kindsdeel (of wettelijk erfdeel) dus $\frac{1}{3}$ van de helft (= $\frac{1}{6}$ van het vermogen). Over dat kindsdeel moet meteen belasting betaald worden. De vrijstelling is circa 22.000 euro. Over alles daarboven betalen de kinderen tien procent belasting en boven de 138.000 euro zelfs 20 procent. De langstlevende heeft een vrijstelling van ruim 7 ton.

#6 Aangifte erfbelasting

Na een overlijden dient er ook aangifte te worden gedaan voor de erfbelasting. In deze aangifte wordt bij de fiscus aangegeven hoe groot het vererfde vermogen is en hoeveel belasting erover dient te worden voldaan. Deze aangifte dient te worden gedaan binnen 8 maanden na een overlijden. Dit is een andere aangifte dan de aangifte Inkomstenbelasting. [RV]

Een beperking kan mensen het gevoel geven dat zij vast zitten in hun eigen wereld. KNGF helpt mensen met een beperking om hun wereld te vergroten en zelfstandigheid te behouden, met inzet van professioneel getrainde hulphonden. Een leuke baan vinden, daten, op vakantie gaan, of een restaurant bezoeken: voor mensen met een beperking kan dat een uitdaging zijn. Een hulphond maakt de stap naar buiten kleiner, zodat het sociale leven groter wordt. De impact van een hulphond is dus ontzettend groot.

Door KNGF op te nemen in uw testament, schenkt u iemand met een beperking een zelfstandiger leven. Zo kunt u middels uw nalatenschap een belangrijk verschil maken en uw idealen laten voortleven. Ons magazine over nalaten biedt inspiratie, praktische informatie en mooie verhalen over het belangrijke werk van KNGF.

Vraag ons magazine aan

Kijk op geleidehond.nl/magazine of neem contact op met Patricia Elings: 020-2373862 of p.elings@geleidehond.nl.

geleidehond.nl/magazine

‘Dankzij hun onderzoek heeft mijn vader er negen jaar bijgekregen’

Danser, zanger, acteur en choreograaf **Stanley Burleson** (57) verloor zijn vader aan een nierziekte. Tijdens het ziekteproces werd hij ambassadeur van de Nierstichting.

TEKST: MARGRIET DE GROOT | FOTOGRAFIE: MARGOT DE HEIDE

‘Zonder de inzet van de Nierstichting had ik veel eerder afscheid van mijn vader moeten nemen. Door investeringen in onderzoek en technieken heeft mijn vader er negen jaar bijgekregen. Rond zijn 72ste werd ontdekt dat hij nierpatiënt was. Mijn moeder was net overleden toen hij een paar keer niet lekker werd. Dat komt door de emotie, dachten mijn broers en ik nog. Maar vlak voor de begrafenis hebben we hem toch maar naar de dokter gestuurd.’

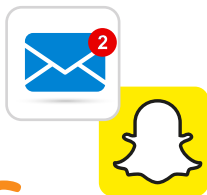
‘Tijdens de nazit van de begrafenis werden we gebeld dat zijn nieren voor minder dan 10 procent functioneerden. Hij moest meteen dialyseren. Na twee weken mocht hij naar huis en was hij vitaal genoeg voor buikdialyse. Het voordeel was dat hij niet drie keer per week naar het ziekenhuis hoefde, maar het nadeel was dat hij zichzelf elke nacht moest aansluiten en met al die buisjes en slangetjes aan zijn buik slecht sliep. Na een jaar of vier moest hij toch gaan dialyseren in het ziekenhuis. Daar

zag hij tegenop maar het beviel hem juist beter. Hij zag het als een baan met veel leuke, sociale contacten. Hij sliep ook meteen beter. Uiteindelijk hield zijn lijf er op zijn 80ste mee op. Dialyseren vergt veel van je. Tijdens zijn leven werd ik ambassadeur van de Nierstichting. Daar was mijn vader heel blij mee. Toen hij getroffen werd door de ziekte, werd ik me bewust van wat de Nierstichting doet op het gebied van onderzoek en ontwikkeling. De filmpjes die ik nu inspreek, grijpen mij aan. Het komt binnen als kinderen vertellen hoe ingrijpend hun leven door de nierziekte is veranderd.’

‘Wat mij het meest raakt, is dat de patiënten die ik ontmoet zo ongelooflijk sterk en positief zijn. Door alle pijn en verdriet heen vinden ze toch de wil om te leven. Door die ontmoetingen besef ik des te meer hoe belangrijk bijvoorbeeld het onderzoek naar een draagbare kunstnier is. Zo’n ontwikkeling geeft ineens je leven terug. Als ik daaraan kan bijdragen, dan doe ik dat met liefde.’

Hoe je je bits en bytes begraaft

Ons leven is steeds grondiger digitaal opgeslagen. Na het overlijden van een dierbare blijven de foto's, video's, documenten, mails en appberichtjes. Maar voor een goede nalatenschap moet je veel regelen.

Lucienne van der Geld

'Mijn vader had alles geregeld. Alle adressen stonden in een bestand, keurig in een mapje op zijn computer. Iedereen die hem dierbaar was, zou zijn overlijdensbericht ontvangen. Maar pas na zijn overlijden realiseerde ik me dat ik het wachtwoord van zijn computer niet had.'

Het is een verhaal van een cliënt van Lucienne van der Geld, directeur van het landelijk Netwerk Notarissen. 'Dat bestand is nooit meer geopend. De nabestaanden zaten met het knagende gevoel dat zij mensen uit de vriendenkring van hun vader niet hebben ingelicht over zijn dood. Hun vader was namelijk erg actief op internet.'

Sandra Boorsma

Van appjes tot Zalando

De dood kan plotseling komen, of lang aangekondigd zijn. Hoe het ook zij, een goede voorbereiding van je digitale nalatenschap is onmisbaar. Dat vindt Van der Geld, tevens docent notarieel recht op de Radboud Universiteit en gespecialiseerd in digitale nalatenschap. Eenvoudiger gezegd dan gedaan. Een digitale erfenis is groter dan je misschien wel zou denken, somt Van der Geld op: vlogs, afspeellijsten, appberichtjes, cryptomunten, Paypal-tegoeden, websites, e-mails, dropbox-documenten. Natuurlijk je sociale mediaprofielen. Maar denk ook aan winkeldiensten zoals Zalando, bol.com en Netflix-accounts. Een gepensioneerde

cliënt van Van der Geld nam onlangs de tijd om het aantal accounts op te tellen en kwam uit op 75. Ook Sandra Boorsma ziet de gevolgen van de digitalisering van de afwikkeling van nalatenschappen. Zij is uitvaartbegeleider in het Noord-Hollandse Zwaag en ziet geregeld dat nabestaanden op onbekende wachtwoorden stuiten. 'Bij een derde van de uitvaarten schakel ik een bedrijf in dat wachtwoorden kan kraken.' Dergelijke bedrijven beloven tegen uiteenlopende vergoedingen toegang te geven tot laptops of smartphones. Bij de softwaregiganten zelf vangen nabestaanden doorgaans bot.

Geen privacy na de dood

Dat laatste heeft te maken met de privacywetgeving. Na overlijden geldt in Nederland het recht op privacy niet langer. Leveranciers als Meta en Microsoft laten de privacy van wie met de overledene heeft gecorrespondeerd zwaarder wegen dan het belang van nabestaanden die toegang wensen. De jurisprudentie staat nog in de kinderschoenen, met slechts twee uitspraken. Een daarvan betrof een in het Qatarese Doha plotseling overleden dertiger van wie Microsoft de Hotmail- en OneDrive-accounts voor de nabestaanden liet blokkeren. De ouders spanden daarop een kort geding aan. De rechter dwong Microsoft de accounts te deblokken voor de nabestaanden. Ook in de andere rechtszaak stelde de rechter zich op in het belang van de nabestaanden. Maar die waren wel een kostbare rechtsgang verder. Van der Geld adviseert dan ook om dergelijke problemen vóór te zijn.

Je digitale testament

Maar hoe? De oplossing ligt in het testament. Steeds vaker maakt de verdeling van de digitale erfenis deel uit van een testament. Van der Geld: 'De testamenten uit de jaren tachtig, die ik nog geregeld tegenkom bij een afwikkeling, telden gemiddeld twee kantjes. Tegenwoordig beslaat ook een eenvoudig testament vier à vijf pagina's.'

In die pagina's neem je geen wachtwoorden op, stelt Van der Geld, want die wijzigen nu eenmaal. 'Je wens neem je op in je

→

Denk ook
aan winkel-
diensten
zoals
Zalando,
bol.com en
Netflix

Nabestaanden kunnen inzicht krijgen in de emotionele leefwereld van hun dierbare. Is dat wenselijk?

testament, waarbij je ook vastlegt hoe de nabestaanden toegang kunnen krijgen tot de digitale erfenis. De toegang regel je vervolgens zelf.' En dus zijn er mensen die hun wachtwoord op papier in een ordner leggen en in het testament laten opnemen waar die ordner ligt.

Wil je wel alles nalaten?

Onze digitale voetsporen reiken steeds verder. Nabestaanden die in e-mails en appgesprekken kunnen grasduinen, kunnen inzicht krijgen in de emotionele leefwereld van hun dierbare, merkt Van der Geld op: 'Als je nog met iemand aan tafel zit, is het goed daarop te wijzen. Er is een heel verschil tussen een doos met liefdesbrieven op zolder in een doos vinden en iemands online leven.' Ruzies, breuken, frustraties, dubbellevens, alles kan boven tafel komen. Het is dan ook de vraag of je als erflater wel *wilt* dat je nabestaanden daarbij kunnen. 'Zelf wis ik eens in de zoveel tijd mijn whatsappgesprekken', legt Van der Geld uit. 'Wat ik met vriendinnen bespreek, hoeven mijn nabestaanden niet te weten, maar veel mensen doen dat niet.' Daarom is het belangrijk te overwegen bij het opmaken van een testament welke informatie je openbaar wit hebben. 'Kortom, waar mag de executeur exclusieve toegang toe krijgen en welke informatie mag met de nabestaanden wel en niet worden gedeeld?'

Alles verwijderen is volgens Boorsma geen goed idee. 'Als je een voicemail van een overledene verwijdert, raak je toch een deel van een herinnering aan iemand kwijt. Ik adviseer nabestaanden om te wachten met het wissen van bestanden, want je kunt er soms wat mee. De laatste appjes en foto's kunnen troost bieden.' [MS]

Heeft u oog voor haar toekomst?

Lizzy heeft de pech dat ze al op jonge leeftijd ernstig bijziend is. Met het risico dat ze later zelfs blind wordt.

Daar legt het Oogfonds zich niet bij neer. Wij geloven in een toekomst waarin iedereen kan blijven zien waar hij of zij van houdt. Hiervoor is wetenschappelijk oogonderzoek onmisbaar.

Alleen met onderzoek komen we tot een goede behandeling van bijvoorbeeld glaucoom of maculadegeneratie. Zoals dat eerder ook voor staar is gelukt.

Heeft u oog voor de toekomst? Ontdek in het gratis magazine hoe u kunt bijdragen aan wetenschappelijk oogonderzoek.

Gratis magazine

Vraag ons gratis magazine aan over schenken en nalaten via oogfonds.nl/magazine of bel Cindy Letschert: 06 82 06 73 46.

Oogfonds

Blijf zien waar je van houdt

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

“Dit geeft zoveel rust”

Vol dankbaarheid kijken Yvonne van de Kuilen en Remie Hendriks terug op de tijd dat Yvonne werd behandeld in het Antoni van Leeuwenhoek. De goede en warme zorg die ze kregen, gunnen ze anderen ook. Daarom hebben ze de AVL Foundation opgenomen in hun testament. “Het is toch geweldig dat ons geld kan bijdragen aan levensreddend onderzoek”, zegt Yvonne

“Vanaf het eerste telefoontje met het AVL voelde het goed”, zegt Yvonne. “Ik kreeg geen bandje, maar een geïnteresseerde persoon aan de lijn. En ik kon snel terecht. Het voelde totaal niet als een ziekenhuis. Alles was netjes verzorgd. Dat is misschien onbelangrijk want je komt voor de zorg, maar op zo’n moment staan al je zintuigen op

scherp. Als je dan rust en vertrouwen ervaart, is dat enorm fijn.”

Je merkt bij het AVL dat ze niets anders doen dan omgaan met kankerpatiënten. Je zit niet langer dan nodig in spanning. Iedereen begrijpt jouw stress en angst en weet wat je doormaakt. De informatie is duidelijk en ze zijn eerlijk over de kansen op terugkeer. Die transparantie geeft vertrouwen. Ze nemen de tijd voor je en stellen je gerust.”

Yvonne: “Natuurlijk is het confronterend dat er alleen patiënten komen die te maken hebben met kanker. Maar daardoor weet je ook dat je op de goede plek bent. Het AVL is hét in kanker gespecialiseerde ziekenhuis. Soms hoor ik weleens ervaringen van anderen. Dan denk ik ga toch naar het AVL. Je gunt iedereen die goede en warme zorg.”

“Nu kunnen we een verschil maken in de levens van heel veel mensen”

Vanuit die gedachte besloten Yvonne en Remie de AVL Foundation als enige erfgenaam op te nemen in hun testament. Yvonne: “Het is niet leuk om met de dood bezig te zijn, je schuift het voor je uit. Toen mijn moeder stierf, waren we toch met dat soort zaken bezig en hebben we doorgepakkt.”

Het testament was niet veel werk om te regelen. Remie: “Eigenlijk was het alleen een telefoontje naar Ellen Coster van de AVL Foundation. Zij weet veel en helpt heel goed. Het contact is prettig. Daarna volgde een telefoontje naar de notaris die alles heeft geregeld. Hij verzorgt de verkoop van ons huis en de inboedel. Wat onder de streep overblijft, gaat naar de AVL Foundation.”

Yvonne: “Het moeilijkste stukje vond ik de definitieve beslissing dat je niet aan familieleden schenkt. Maar nu het geregeld is, geeft het zoveel rust. Met een nalatenschap aan de AVL Foundation wordt ons geld goed besteed. We kunnen een verschil maken in de levens van heel veel mensen. Laatst las ik over een vrouw die eigenlijk al was opgegeven. Toen kwam er dankzij onderzoek een nieuwe behandeling beschikbaar en is ze toch genezen. Het idee dat je daaraan kan bijdragen, is toch geweldig!”

**Meer weten over de
AVL Foundation in uw testament?
Neem vrijblijvend contact op met
Ellen Coster via 020 - 512 9025
of e.coster@nki.nl.
www.avlfoundation.nl/nalaten**

Erfrechtplanning

de erfrechtsspecialist

Had ik het maar eerder geregeld!

Voorkom onaangename verrassingen met een goed testament en levenstestament

- Bespaar op de Erfbelasting
- Bespaar op de eigen bijdrage in de zorg
- Wilsonbekwaam? Houdt zelf de regie in handen met een levenstestament

**Vraag de gratis brochure
van Erfrechtplanning aan!**

